

ΕΤΟΣ 64ον

20 Νοεμβρίου 2016

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 47 (3312)

ΜΟΝΑΞΙΑ ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΑ

Οι ἄνθρωποι δέν δικαιοῦνται νά κατηγοροῦν τήν Ἐκκλησία. Καί τοῦτο διότι ὡς στοργική μπτέρα ὅλων, ἀσχέτως ἂν κάποιοι ἐπιμένουν νά τήν ἀρνοῦνται, ἡ Ἅγια μας Ἐκκλησία φροντίζει καί παρέχει ύποθῆκες ζωῆς, τόσο μέσω τῶν ἀγιογραφικῶν κειμένων, ὅσο καί μέσω τῆς ἐρμηνείας τους. Μάλιστα δέ οι ύποθῆκες εἶναι τέτοιες πού γίνονται ἀντικειμενικά παραδεκτές καί ἔχουν γενικότερη ἐφαρμογή. Βεβαίως, πολλοί άντιπαρέρχονται τό γεγονός ὅτι οι προτάσεις ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν ως προοπτική τήν οὐσιαστική σχέση καί βίωση τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, συνομολογοῦν ὅμως, ὅτι ἀποτελοῦν τήν ύγιεστερην βάση γιά τήν ὄργανωση καί διάρθρωση τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας.

Τό παράξενο εἶναι πώς ἐνῷ παραδέχονται τήν ὥφελεια τοῦ ὄρθοδοξου τρόπου ζωῆς, ἡ ἔστω αἰσθάνονται ἀνομολόγητα τό ὄρθο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὕθους, ἐπιμένουν νά ἀρνοῦνται τήν υἱοθέτησή του ἐμμένοντας σέ ἀγκυλώδη πιστεύματα καί ἀνάδελφες πρακτικές, ὑπεύθυνες γιά τήν πολλαπλή ὑπονόμευσην καί διάβρωσην τοῦ κοινωνικοῦ ιστοῦ καί τῶν ἀνθρώπινων σχέσεων. ”Ετσι, ἡ Ἐκκλησία μέ τήν προαιώνια πείρα της δέν παύει νά προειδοποιεῖ, καί οι ἄνθρωποι ώς ἄτακτα παιδιά δέν παύουν νά πιστεύουν ὅτι «ξέρουν καλύτερα». Κι ἡ Ἐκκλησία αὐτό τό σέβεται, γιατί σκοπός της δέν εἶναι νά ὑποχρεώσει, νά πειθαναγκάσει καί νά ἐπιβάλλει, ἀλλά νά πείσει σεβόμενη τήν ἀνθρώπινη ἐλευθερία, νά ἐμπνεύσει ξυπνώντας τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν λήθαργό του καί νά ὑποστηρίξει τήν πορεία πρός τήν αἰώνιότητα τῆς θείας Βασιλείας.

Τό κυνήγι τοῦ πλούτου

Κομβικό σημεῖο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡθικῆς, πρωταρχικό μέλημα στή διαπαιδαγώγηση τοῦ ἀνθρώπου, καταπλύτη στή λήψη τῶν ὅποιων ἀποφάσεων θεωρεῖ ἡ Ἐκκλησία τήν τοποθέτησην ἔναντι τοῦ πλούτου. ”Οχι γενικότερα ἔναντι τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν ἡ τῆς ὑπῆρχες αὐτῆς καθ' ἑαυτῆς, τά ὅποια ώς δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ ἀντιμετωπίζονται ἀναλόγως. Ἀλλά τοῦ πλούτου εἰδικά. Δηλαδή,

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιβ' 16-21, η' 8)

Τό ἀγαθό εἶναι ὁ ἄδιος ὁ Θεός

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταῦτην· Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόροισεν ἦ χώρα· καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθά κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφροσύνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἀφρον, ταῦτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαίτουσιν ἀπὸ σοῦ· ἂ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεόν πλουτῶν. Ταῦτα λέγων, ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὥτα ἀκούειν, ἀκούετω.

τῆς διάθεστος τοῦ ἀνθρώπου νά κατοχυρώσει ὑπέρ του μέ ὅποιον τρόπο καὶ σέ ὅποια μορφή, πλεονάσματα ὑποικῶν ἀγαθῶν, τά ὅποια δέν τοῦ χρειάζονται γιά νά καθηύψει ἄμεσες καί πρωταρχικές του ἀνάγκες. Καί μάλιστα μέ τρόπο ύποβοιλιμαῖο, συναρτώμενο πολλές φορές μέ ἀθέμιτα μέσα στήν ἀπόκτησή του καί ἀνθρικούς σκοπούς στή διάθεσή του.

Στή σημερινή εύαγγελική περικοπή ὁ Κύριος διηγεῖται τήν παραβολή τοῦ ἄφρονος πλοουσίου. Τί παράξενο ἀλλήθεια. « Ἄφρων» στήν Ἀγία Γραφή χαρακτηρίζεται ἀφ' ἐνός ἐκεῖνος πού στρέφει τά νώτα του στόν Θεό καί ἀφ' ἐτέρου ἐκεῖνος πού προσκολλᾶται στόν πλοῦτο, ἵσως γιατί τό ἔνα δέν εἶναι ἀσχετο μέ τό ἀλλό. Εἶναι κοινή διαπίστωση τῶν Πατέρων τῆς Ἑκκλησίας, τῶν Οικουμενικῶν Διδασκάλων τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ὅτι ὁ ἀνθρωπος ἀρνεῖται τή σχέση μέ τόν Θεό, πιστεύοντας ὅτι «δέν τόν συμφέρει», γιατί συνήθως ἡ καρδιά του εἶναι κολλημένη ἀλλοῦ, συνήθως στό κυνήγι τῶν ὑποικῶν ἀγαθῶν, στό ἐδῶ καί τώρα.

Τί κάνει ὁ ἄφρων πλούσιος; Ταλαιπωρεῖται. Ἡ καθηύτερα, αύτοταλαιπωρεῖται, μιᾶς πού εἶναι ὑπεύθυνος γιά τή δυστυχία του. Τό πρῶτο πού μποροῦμε εὔκολα νά παρατηρήσουμε στήν εύαγγελική διήγηση εἶναι τό προφανές τῆς ἀγωνίας τοῦ πλοουσίου νά ἔξασφαλίσει τόν πλοῦτο του. Παράξενο. Κοινό πίστευμα τῆς πλειοψηφίας τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὅτι ὁ πλοῦτος ἔξασφαλίζει, γι' αύτό καί ἔχουν ἀγωνία νά τόν ἀποκτήσουν καί νά τόν κατοχυρώσουν. Κι ἐδῶ ἔρχεται ἡ Ἑκκλησία γιά νά τονίσει τήν ἀλήθεια ὅτι ὁ πλοῦτος εἶναι κακός ἀφέντης, πού ὑποδουλώνει τόν ἀνθρωπο καί τόν ταλαιπωρεῖ ὅσο περισσότερο προσκολλᾶται σέ αὐτόν. Ἡ ἀγωνία τοῦ πλοουσίου νά μή κάσει ούτε τό ἐλάχιστο ἀπό τά ἀποκτήματά του, τόν ὑποβάλλει σέ σωρεία φροντίδων, περιττῶν ἐνεργειῶν, ἔμπονων προσπαθειῶν γιά νά τά ἔξασφαλίσει ὑπέρ τοῦ ἑαυτοῦ του, «ἀπολαμβάνοντας» μόνο ἀνασφάλεια καί φοβία γιά τήν ἀπώλειά τους.

Μετάφραση της Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ο Ἰησοῦς εἶπε τίνι ἔξιν παραβολὴν. «Ἐνός ἀνθρώπου πλουσίου τάχωράφια ἔφεραν ἔσοδείαν μεγάλην καὶ ἐσκέπτετο μέσα του, “Τί νά κάνω, ἐπειδή δέν ἔχω ποῦ νά συγκεντρώω τούς καρπούς μου;” καὶ εἶπε, “Αὔτό θά κάνω: Θά κατεδαφίσω τίς ἀποθῆκες μου καὶ θά κτίσω μεγαλύτερες καὶ θά συγκεντρώω ἑκεῖ ὅλα τά γεννήματά μου καὶ τά ἀγαθά μου, καὶ θά πῶ εἰς τὸν ψυχήν μου, Ψυχή, ἔχεις πολλά ἀγαθά, γιά πολλά χρόνια· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου”. Ὁ Θεός ὅμως τοῦ εἶπε, “Ἄνόπτε, αὐτὸν τίνι νύκτα ζητοῦν ἀπό σέ τὸν ψυχήν σου. Ἐκεῖνα δέ πού ἐτοίμασες, ποιός θά τά πάρῃ”;». Αὐτά παθαίνει ἐκεῖνος πού θησαυρίζει διά τὸν ἔσωτόν του καὶ δέν φροντίζει νά γίνη πλούσιος ως πρός τὸν Θεόν. Ἐνῷ ἐλεγε αὐτά, ἐφώναξε, «Ἐκεῖνος πού ἔχει αὐτιά διά νά ἀκούῃ, ἄσ ἀκούῃ».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,
Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀμπελίζατου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Τό τελικό ἀποτέλεσμα

Κάτι πού δέν ἀναφέρεται ριπτά στό Εὐαγγέλιο, παρατηρεῖται ὅμως εὔκολα στὴν ὅλη διήγηση, εἶναι ἡ μοναξιά πού χαρακτηρίζει τὸν ἄφρονα πλούσιο. Δέν κάνει κανένα διάλογο, δέν συμβουλεύεται κανέναν, ἀποφασίζει γιά ὅλα μόνος του μέ ἀπόλυτη αὐτοπεποίθηση καὶ μοναδικό προσανατολισμό τή διαφύλαξη τοῦ πλούτου του γιά τὸν ἔσωτό του. Τελικά, ἡ ὅλη μοναξιά ὑπαγορεύεται, δημιουργεῖται καὶ ἐπιβάλλεται ἀπό τὸν πλούτο. Ὁ πλούσιος εἶναι ἀνίκανος γιά σχέση ὅχι μέ τὸν Θεό πού δέν βλέπει, ἀλλά μέ τοὺς ἀνθρώπους πού βλέπει, καθώς ὅλοι θεωροῦνται ως ὑποπτοί ύφαρπαγῆς τοῦ πλούτου του. Καὶ ὥκυρώνεται στὴ μοναξιά του νομίζοντας ἐπαρκή συντροφιά τὸν πλούτο.

Ἀκριβῶς στὴ στιγμή πού πιστεύει ὅτι ἐπιτέλους κατοχύρωσε τὸν πλούτο καὶ μπορεῖ ν' ἀρχίσει ν' ἀπολαμβάνει τή σχέση του μαζί του, ἀκούει κάποιον ἄλλον πού ὡς ἐκείνη τή στιγμή συνειδητά παραθεωροῦσε, σκόπιμα ἀγνοοῦσε καὶ ἐμπρόθετα ξεχνοῦσε, νά τοῦ κάνει μιά ἐρώτηση: Ἄνόπτε, ἐσύ πού ζήτησες τήν ἔξασφάλιση στὸν πλούτο καὶ τοῦ ἀφιερώθηκες, αὐτή τή νύκτα πού νόμιζες ὅτι θά ξεκινοῦσε ἡ ἀναπαυτική καὶ ἀπολαυστική ζωή σου, αὐτή τήν ἵδια νύκτα ἔρχονται καὶ ζητοῦν νά πάρουν τὴν ψυχή σου. Πεθαίνεις, καὶ αὐτά πού ἐτοίμασες, ἀκριβῶς ἐπειδή δέν μποροῦν νά σέ συνοδεύσουν, ποιοί θά τά χαροῦν;

Αὔτος πού ρωτᾶ εἶναι ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἡ ἐρώτηση δέν ἐπιδέχεται ἀπάντηση, παρά μόνον εἶναι ἐκφραστική τοῦ ἀδιεξόδου μιᾶς ζωῆς προσκοπῆμένης στὸν πλούτο. Διαζωγραφίζεται ἀνάγλυφη ἡ ἀνικανότητα τοῦ πλούτου ὅχι νά δώσει ἀπάντηση στὸ μυστήριο τοῦ θανάτου, ἀλλά νά δικαιολογήσει τήν ἀνάλωση ὑπέρ του μιᾶς ὀλόκληρης ζωῆς. Ἀποτυπώνεται ἡ ματαιότητα στὸ κυνήγι τῆς σπουδαιότερης χίμαιρας τοῦ ἀνθρώπου πού πέγεται

20 Νοεμβρίου 2016: ΚΥΠΡΙΑΚΗ Θ΄ ΛΟΥΚΑ

Προεόρπια τῶν είσοδίων τῆς Θεοτόκου. Γρηγορίου Δεκαπολίτου όσίου († 816),

Πρόκλου Κων/πόλεως († 447).

*Hxos: πλ. α΄ – Ἔωθινόν: IA΄ – Ἀπόστολος: Γαλ. στ' 11-18 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιβ΄ 16-21.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 27 Νοεμβρίου, ΠΓ΄ Λουκᾶ.

Ἀπόστολος: Ἐφεσ. β΄ 4-10 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιη΄ 18-27.

πιλούτος. Γι’ αὐτό καί σέ κάθε περίπτωση ἡ ἐρώτηση προκαλεῖ μόνο θηλίψη.

Μιά παρατήρηση ἀκόμη. Ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου δέν ζητᾷ τήν ψυχή τοῦ πλουσίου. Ἀλλοι προσδιορίζονται ὅτι τήν «ἀπαιτοῦν». Οι Πατέρες ἀντιδιαστέλλουν μεταξύ τῶν τρόπων ἐκδημίας ἐνός δικαίου καί ἐνός ἀμαρτωλοῦ. Γιά τόν δίκαιο συνήθως πέγεται ὅτι παραθέτει τήν ψυχή του στά κέρια τοῦ Θεοῦ, δηλαδή τήν καταθέτει ὡς κάτι τό οὐλοκληρωμένο, τό ὁποῖο ὁ Ἅγιος Θεός παραλαμβάνει μέ πολὺ σεβασμό ὡς κάτι ιερό.

Γιά τόν ἀμαρτωλό χρησιμοποιεῖται ἡ ἔκφραση «ἀπαιτοῦν» καί ἐννοοῦνται συνήθως οἱ δαίμονες, γιά νά φανεῖ τό δισυπόσπαστο τῆς ψυχῆς ὅταν δέν ἔχει αἰώνιο προσανατολισμό, ἀλλήλα ἐπίγεια προσκόλληση, καθώς ἡ διαδικασία τῆς ἀποχώρησης εἶναι μεγάλο μαρτύριο. Ἀλλά καί κάτι ἄλλο διευκρινίζεται. Ἡ ψυχή τοῦ πιλούσιου, τήν ὁποία νόμιζε δική του, ἀποδεικνύεται ὅτι δέν εἶναι, καθώς ἔρχονται οἱ κύριοι της, αὐτοί στούς ὁποίους παραδόθηκε, αύτοί τούς ὁποίους ὑπήκουε ἐπί γῆς, νά τήν ἀπαιτήσουν. Πόσος πόνος καί μετά θάνατον».

Ἄδελφοί μου, ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή διαβάζεται δυό χιλιάδες χρόνια τώρα σαμπίζοντας στήν ἀνθρωπότητα τή μοναξιά καί τήν ἀγωνία πού προξενεῖ ἡ παράδοση στή διεκδίκηση τοῦ πλούτου. Καί ἡ ἀνθρωπότητα ἔθελητουφλώντας ἀδικαιοιλόγητα ἀφοσιώνεται σ’ αὐτή τή διεκδίκηση ἀγνοώντας τήν προειδοποίηση τῆς Ἐκκλησίας, εἰσπράττοντας πόνο, ἀδικία καί μαῦρες σελίδες ιστορίας. Προσευχή, νά φωτίζει ὁ Ἅγιος Θεός ποῦ ἀξίζει νά προσκολληθεῖ ἡ καρδιά μας καί πῶς θά τόν ἔξασφαλίσουμε ὡς τήν αἰώνια εἰρηνική συντροφιά μας.

‘Αρχιμ. Ι. Ν.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κέρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ι. Ναό Ἅγιας Ειρήνης (όδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἐσοπεριοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὄρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Υπό τῶν ιερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

*Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ’ δόλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr